

V veljavi je novela Zakona o tujcih

Zakon o tujcih določa pogoje in način vstopa, zapustitve in bivanja tujcev v Sloveniji. Tujci za prebivanje in delo v Sloveniji potrebujejo dovoljenje, ki ga izda upravna enota. Letos smo prejeli že več kot 1.400 tovrstnih prošenj. Več kot polovica dovoljenj za prebivanje tujcev smo izdali iz razloga zaposlitve (t.i. enotna dovoljenja za prebivanje in delo), od tega največ državljanom Bosne in Hercegovine, sledijo jim državljani Kosova.

Novela Zakona o tujcih, ki je stopila v veljavo konec maja, prinaša nekatere novosti, predvsem v smeri zaostrovanja pogojev za bivanje tujcev v Republiki Sloveniji. Bistvene spremembe, opisane v nadaljevanju, se nanašajo na znanje slovenščine, združitev družine, zadostna sredstva za preživljanje, vročanje začasnega dovoljenja in Brexit.

Novela med drugim uvaja zahtevo po znanju slovenskega jezika na vstopni ravni (A1 po Skupnem evropskem jezikovnem okviru) za podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje državljanu tretje države zaradi združitve družine (velja za polnoletne družinske člane), in na osnovni ravni (A2 po Skupnem evropskem jezikovnem okviru) za izdajo dovoljenja za stalno prebivanje državljanu tretje države, ki v Sloveniji neprekinjeno zakonito prebiva pet let. Določbe, ki se nanašajo na pogoj znanja slovenskega jezika, se bodo začele uporabljati po poteku dveh let od uveljavitve novele, to je od 27. 4. 2023. Do takrat se v postopku podaljšanja dovoljenja za začasno prebivanje zaradi združitve družine in v postopku izdaje dovoljenja za stalno prebivanje še naprej uporabljajo določbe »starega« Zakona o tujcih.

Zaostrujejo se tudi pogoji za združitev družine. Po novem lahko tujci (državljan tretje države) to pravico uveljavljajo šele po preteku dveh let (in ne več enega leta) zakonitega prebivanja na ozemlju Republike Slovenije.

Nadalje se na področju izkazovanja zadostnih sredstev za preživljanje iz nabora sredstev, ki se upoštevajo v izračun, izvzemajo povračila stroškov v zvezi z delom, ki obsegajo stroške za prehrano med delom, prevoz na delo in z dela, ter povračilo stroškov na službenem potovanju. Iz dokazil, s katerimi je do sedaj lahko tujec izkazoval zadostna sredstva za preživljanje, se izključujejo tudi prejemki, do katerih je tujec upravičen na podlagi zakona, ki ureja družinske prejemke in zakona, ki ureja uveljavljanje pravic do javnih sredstev (npr. otroški dodatek, denarna socialna pomoč).

Novela omogoča, da pristojna upravna enota vsem tujcem, ki v Republiki Sloveniji v času izdaje prvega dovoljenja za začasno prebivanje prebivajo zakonito, omogoči vročitev tega dovoljenja na upravni enoti, kjer tujec prebiva. Pred novelo zakona namreč to ni bilo mogoče oz. se je vročalo v matični državi prosilca, rezen v izjemnih primerih. Na ta način je tujcu omogočeno, da se mu lahko prvo dovoljenje za začasno prebivanje vroči na območju Republike Slovenije. Ob pogoju, da je tujec na diplomatskem predstavništvu ali konzulatu Republike Slovenije v tujini že podal prstne odtise in se mu ni treba vračati v izvorno državo zgolj zaradi vročitve prvega dovoljenja za prebivanje.

Z novelo se zagotavlja tudi implementacija določb Sporazuma o izstopu Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske iz Evropske unije v delu, ki urejajo pravice v zvezi s prebivanjem in dovoljenji za prebivanje državljanov Združenega kraljestva in njihovih družinskih članov, ki so v Republiki Sloveniji zakonito prebivali dne 31. decembra 2020 in v Republiki Sloveniji še naprej prebivajo tudi po tem datumu, ter izdajo potrdila o pravicah obmejnega delavca.

Za dodatne informacije nas pokličite na Upravno enoto Žalec na številko 03 713 51 20 ali nam pišite na e-naslov ue.zalec@gov.si.

Simona Stanter